

A mo sanguinolenta sputa efficiuntur, hoc est cruenta, quæ Græci hæmalopa uocauerunt: tunc feculenta, dehinc liuida, uel prasina, & in ultimo alba atque purulenta, dulcia uel falsa, cū uoce rauca aut acuta, & difficultate inspirationis, atq; genarum rubore, & cæteri corporis cinereo colore. Item sequitur oculos exoletus aspectus, & corporis tenuitas, quæ nudatis membris proditur magis quàm ex aspectu uultus. Quosdam etiam sibilatio uel stridor thoracis sequitur, crescente passione sudor superiorum partium usque ad pectoris finem, cibi fastidium, & maior appetitus sitis, & quibusdā grauedo uulnerati pulmonis, ut etiā eius expuant fibras. Quibusdam punctio, ulcera thorace, pulsus debilis, densus, ac deinde formicalis, quem Græci myrmæzonta uocant: Digitorū summities crassescunt, obuncatis unguibus, quod Græci gryposin uocant. Sequitur præterea inflatio pedum, & nunc frigus, nunc feruor articularum, nasi summities pallefcit, atque aurium laminæ frigescunt. Tunc peiorante passione uentris efficitur fluor albidarum egestionum, & indigestarum, debilitatis, naturalibus digestionis officijs. Discernunt præterea plurimi purulentum liquorem, phlegmata carbonibus imponentes, quo exusta probentur: Nam tetri odoris esse necesse est omne quod natura fuerit mutatum, uelut ex defluxione carnis ueniēs. Item in aquam mittunt ægrotantium sputamina: Etenim naturalia facile soluiuntur: Vitiata uero atq; mutata perseverant, quadam tenuitate coacta, & subsidunt: siquidem sint grauiā, & contra naturam ex defluxione carnis uenientia. Vicinæ atque similes passionēs sunt phthificæ, syntexis, quam nos defluxionem dicere poterimus, atrophian, quam nos nutrimenti cessationem uocamus. Item empyica passio, siue anaphoretica, quam nos purulentam, siue uomifluam dicere poterimus, quod ex uomica interioris collectionis purulenta per tussiculam excludunt sputa. Sed hæc discernuntur: Siquidem ex hijs atrophia longo tempore faciat tenuari, nullis etiam attestantibus sputis: Sæpe etiam sine ulla tussicula: Etenim longo tempore febricitantes, atque tussientes limpidis adhuc sputis affecti, necdum phthifici iudicantur, in phthificam uero passionem proni ac decliues esse noscuntur. Item empyica passio, siue ut supra diximus, anaphoretica discernitur à phthifica, non aliter quàm ulcerum collectione: Quippe cum empyicos sæpe antecedit pleuretis, uel peripleumonia, & tumor immensus, & febres uehementes cum horroribus frigidis, & inordinatis. Dehinc quod sæpe coadceruata puris copiam excludant repente, ac deinde egestionē facta febribus atque horroribus præteritis liberentur, ut aut omnino hijs careant, aut ex parte afficiantur: in phthificis ea quæ supra diximus antecedant, & liquida paulatim non coadceruata excludantur, & pro modo auctæ passionis etiam febres augeantur. Communiter autem hæc passio stricturæ, atque solutioni erit adscribenda, & subiacentibus passioni temporalibus cœnotetis. In quibusdam etiam ulcerum differentias monuimus promouendas: Sunt enim necessariò intuendæ: Siquidem complexa sit regulæ, quam dixtan uocant, medicaminum ratio, quam pharmacian appellant. Denique si tumens ulcerum fuerit, quod intelligitur ex dolore consequenti, & cæteris tumoris signis, conuenit ægrotanti calidus locus, & abstinentia unius diei. Tunc fomentatio laxatiua, atque cataplasmata, & cucurbitæ appositio cum scarificatione, & uaporationibus spongiarum, & totius corporis perunctione. Cibus quoque forbilis, calidus, & magis panosus, obseruatis temporibus singulorum adiutoriorum,

sputa
αἰμάλωπα

Pulsus
μυρμηκῶν
γρυπώσις

σίνθησις
ἀτροφία

Passio
ὀμώσις
ἀναφορητικὴ

πλευρητικὴ
περιπλευμονία

A propterea recusetur, neq; accessionis tempore hæc danda mandamus. Quapropter uni etiam cætera in curationibus monemus intuenda, quo purgato ulcere humanioribus cibis utamur, hoc est ex mediæ materiæ qualitate. Conuenit interea motus latens pensili primo lectulo cathedra longiore, atque in uicina porticu. Adhibita etiam perunctione primo sedenti, ac deinde recepta fortitudine stanti, purgato ulcere dabimus uinum album, atque Iene mediocriter remordens. Tum lauacrum adhibendum, quando etiam sicca conueniat cibatio singularis, uel cum palmulis thebaicis, & pulmento in cibum dato, uel arnoglossa herba, & uolantum non pinguis. Item sub lingua amyllum datum, quod retentum in defluxionem ueniens subiectis partibus patientibus irruat, & paulatim adiuuet cicatricem, uel mel decoctum simili modo datum, aut paruo ex amylo admixto: Tum etiam trochiscum, qui appellatur trigonos, uel mel uino remordenti admixtum parti suæ quantitatis & decoctum, donec incoquantur uinum. Tunc etiam antidotum, quod appellatur theriaca mithridatis, quæ in semet habeat siccandi atq; recorporandi uirtutem. Item zopirios, & dierisimus. Apponenda præterea extrinsecus emplastra, quæ in cicatricem ducere ualeant, ut est melinon, ac deinde siccantia magis. Tum cum firmum apparuerit, lenimentum erit amitaonion imponendum, uel polyarcyon malagma, admixto cerotario ex oleo cyprino confecto parte tertia; siquidem hæc singularia primo tempore ægrotantes ferre minime possint. Tunc cyclica regula adhibenda, sed quæ non repentinus habeat ordinum mutationes. Deniq; nunc uinum, nunc aquam potare permittimus, iuxta cycli rigorem. Danda etiam drimyphagia, quam despuentibus sanguinem memorauimus. Adhibenda etiam localia adiutoria, similiter cucurbita, dropaces, & sympasmata, & paroptesis, & sinapismus, & bibendum medicamen, quod diapipeon appellatur: Valet enim callositatem ulceris tenuare, atq; siccare. Fugienda præterea bibendi medicaminis satietas, & eligendus consuetorū usus; Magis siquidem insueta materia uexatus stomachus, atque fastidio supinatus prodat ægrotantes; Et propterea uehementer utilis naualis gestatio, atque longa nauigatio, lectio, uocis exercitatio, & omne quod dare corpori fortitudinem potest. Veteres autem medici alij nihil de ista passione memorauerunt. Sed Diocles libris, quibus de passionibus atq; causis, & curationibus scripsit, iubet initio cibos detrahi, nihil de fine abstinentiæ significans, quousq; sint ægrotantes retinendi: Tunc sudores commouendos, quibus necessariò uires auferantur, & neq; hoc quemadmodum faciendum sit ordinauit. Utitur etiam anacoeliasmis, quorum qualitates non memorauit, adijciens uerendum, siue deducendum à pulmonibus humorem, quando fuerat mitigandum potius ulcus quam depurgandum. Item uomitum ex oxymelle adhibendum, quo corpus dissijciendo ulceratas lacerat partes; atque hoc iugiter, & post coenam faciendum probat: dehinc proterua mentis cæcitate deceptus etiam psichrolusian imperat adhibendam, & allium dandum, quod necessariò uexet ægrotantes inflando: Tum uino flauo utendum siue nigro, & propterea duro, atq; post prandium deambulatione uexandos imperat ægrotantes, & nulli adiutorio sua tempora reddenda perspexit. Item Praxagoras secundo libro curationum, hijs qui pulmonis ulcere afficiuntur initio helleborum probat, atq; sitim facientem; tum resumendos: non aduertens primo resumptione, tunc helleboro utendum, quo possint eius laborē perferre ægrotantes. Ad summam, non resumpto uiribus deficienti helleborum non conuenit. Resumpto autem, uel fortificato exclusa phthifica passione comprobatur, & propterea usus hellebori recte prohibetur.

Lecti pensiles

τροχισκός
της γίνονται.

συμπεριματάν
παρωπτησιον

Diocles.

ανηκοελιασμις

οξυμυελις

ψυχρολυσιαν

Praxagoras.

Chibetur. At Themison secundo libro Tardarum passionū quædam recte, quædam caduca proteruitate composuit, Ex quibus est etiam pendentis thorigestatio, quo plurima parte diei ac noctis motu exerceantur ægrotantes, cum necessariò accessio uespertino tempore asperetur, atque luce surgente leuigetur: quo non solum laboriosus, uerum etiam intemporalis, & inordinatus motus ab eodem adhibitus approbatur. Etenim initio lucis, & dimissionis tempore nutrirī cibo conuenit ægrotantes: Est etiam noxiū allium, quod imperat dare: si quidem inflationem maximam faciat. Vnctio item ex feruentibus adhibita uirtutibus, quam circa uesperam probat adhibendam, cruribus atque brachijs contraria iudicatur: tunc enim febres ardescunt. Imperat præterea inter duos uel tres ægros lauandos, cum corpus elimatis uiribus debilitet lauacri frequentia, & sordidet atque humectet ulcera. Præterea herbum, dehinc intybum, & plantaginem, cum sit horum usus differentia temporum separatus: Herbum enim purgationis adhibetur causa: frigerantia uero cicatricis obducenda. Item imperat ulcera facienda extrinsecus iisdem quibus intus inesse senserimus, quod est perniciosum: Putat enim auersione humoris facta ad exteriores partes altiora ulcera præficari: & propterea diutissime differendam sanitatem exteriorum ulcerum, donec illa clauduntur. Imponenda nanque ait emplastra, quæ humoris prouocant defluxionem: cum humoris defluxio iuxta sapientia placita nullius commodi teneat fidem: sic etiam plurima localia adiutoria adhibenda conscripsit, quæ tamen multo tempore magnificas ulcerationes, hoc est, quas nos extrinsecus infiximus, in cicatricem uenire cohibeant, impediens plurima quæ congrue adhiberi possunt, ut defri-cationes, dropaces, cucurbitæ, sinapismi, paroptes, & alia quæ cum uehementissime profint, ulceratione cutis præfecta adhiberi non possint.

CAELII AVRELIANI SICCENSIS
CHRONION LIBRI SE-
CVNDI FINIS.

CAELII

CAELII

ANI SICCENSIS

LIBER

CVI

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE